

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Broj: U-III-118/2024

Zagreb, 24. travnja 2024.

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Prvom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sudac Branko Brkić, predsjednik Vijeća, te suci Andrej Abramović, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Josip Leko i Goran Selanec, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenula Stečajna masa SPALLDI d.o.o. sa sjedištem u Zadru, koju zastupa Zrinko Zrilić, odvjetnik u Zadru, na sjednici održanoj 24. travnja 2024. jednoglasno je donio

ODLUKU

Ustavna tužba se odbija.

Obrazloženje**I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM**

1. Stečajna masa SPALLDI d. o. o. sa sjedištem u Zadru (u daljnjem tekstu: podnositeljica), koju zastupa Zrinko Zrilić, odvjetnik u Zadru, podnijela je ustavnu tužbu u povodu rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Rev 671/2023-2 od 27. rujna 2023. (u daljnjem tekstu: osporeno rješenje).

1.1. Osporenim rješenjem odbijena je kao neosnovana revizija podnositeljice izjavljena protiv rješenja Županijskog suda u Varaždinu, Stalne službe u Koprivnici broj: GŽ Zk-251/2021-5 od 28. svibnja 2021. (u daljnjem tekstu: drugostupanjsko rješenje) kojim je prihvaćena žalba predlagateljice u zemljišnoknjižnom postupku i preinačeno rješenje Općinskog suda u Zadru broj: Z-2421/2020 od 17. veljače 2021. (u daljnjem tekstu: prvostupanjsko rješenje), tako da je prihvaćen prijedlog predlagateljice za upis prava vlasništva u zemljišne knjige nekretnina pobliže navedenih u izreci prvostupanjskog rješenja.

2. Podnositeljica u ustavnoj tužbi navodi da su joj osporenim rješenjem Vrhovnog suda (i drugostupanjskim rješenjem) povrijeđena prava zajamčena člancima 29. stavkom 1. i 48. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.).

II. ČINJENICE I OKOLNOSTI SLUČAJA

3. Predmet spora u postupku koji je prethodio ustavnosudskom postupku bio je prijedlog predlagateljice (fizičke osobe) podnesen Općinskom sudu u Zadru, Zemljišnoknjižnom odjelu za upis prava vlasništva na nekretninama koje je stekla na

temelju Ugovora o kupoprodaji zaključenog 19. studenoga 2013. s prednikom podnositelja.

3.1. Prvostupanjsko rješenje kojim je odbijen njezin prijedlog, predlagateljica je pobijala u žalbenom postupku. Drugostupanjskim rješenjem žalba predlagateljice je usvojena i preinačeno je prvostupanjsko rješenje (v. t. 1.1. obrazloženja ove odluke) uz u bitnom obrazloženje da predlagateljica raspolaže valjanom ispravom na temelju koje je stekla pravo vlasništva na prijepornim nekretninama i čiji su pravni učinci nastupili prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka nad podnositeljicom (članak 169. stavak 9. Stečajnog zakona "Narodne novine" broj 71/15., 104/17., 36/22. i 27/24.).

4. Nakon donošenja drugostupanjskog rješenja podnositeljica se Vrhovnom sudu obratila prijedlogom za dopuštenje revizije. Rješenjem broj: Revd 1494/2022 od 12. listopada 2022. (u daljnjem tekstu: rješenje o dopuštenu) Vrhovni sud dopustio je podnositeljici podnošenje revizije protiv drugostupanjskog rješenja u odnosu na sljedeće pravno pitanje:

"Da li odredba čl. 169. st. 9. SZ, unatoč propisanom isključenju stjecanja prava na dijelovima imovine koja ulazi u stečajnu masu nakon otvaranja stečajnog postupka po čl. 171. st. 1. SZ, omogućuje stjecanja odnosno uknjižbu vlasničkih prava na nekretnini koja je uknjižena kao vlasništvo stečajnog dužnika odnosno njegovog prednika temeljem pravnih poslova koji su sklopljeni prije otvaranja stečajnog postupka?"

4.1. Osporenim rješenjem Vrhovni sud odlučio je o reviziji podnositeljice, podnijetoj u smislu rješenja o dopuštenu. Reviziju je ocijenio neosnovanom uz u bitnom sljedeće obrazloženje:

"7. Iz rezultata dosadašnjeg dijela postupka slijedi:

- da je dana 19. studenoga 2013. predlagateljica kao kupac s prednikom protustranke Spalldi d.o.o. Zadar kao prodavateljem sklopila Ugovor o kupoprodaji predmetnog stana,
- da je predlagateljica isplatila prodavatelju kupoprodajnu cijenu,
- da je predlagateljici prodavatelj predao u posjed predmetni stan,
- da je prodavatelj ovlastio predlagateljicu na upis prava vlasništva predmetnog stana u zemljišnoj knjizi na svoje ime,
- da je nad prodavateljem otvoren stečajni postupak, odnosno da su dana 15. ožujka 2019. nastupile pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka nad prodavateljem, te
- da je predlagateljica predmetni prijedlog za upis u zemljišne knjige podnijela 22. studenoga 2019. (nakon nastupa pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka nad prodavateljem).

8. Pravilno je drugostupanjski sud postupio kada je dopustio predmetni upis.

9. Prema odredbi čl. 171. st. 1. Stečajnog zakona ... nakon otvaranja stečajnog postupka ne mogu se valjano stjecati prava na dijelovima imovine koja ulazi u stečajnu masu i ako se to stjecanje ne temelji na raspolaganju dužnika ili ovrsi ili osiguranju u korist stečajnog vjerovnika.

9.1. Prema odredbi čl. 169. st. 9. istog Zakona nakon otvaranja stečajnog postupka dopustiti će se i provesti upis u javne knjige, ako su pretpostavke za upis ostvarene prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka.

10. Odredbu čl. 169. st. 9. SZ valja tumačiti na način da se ta odredba odnosi na situaciju kada je prijedlog za upis određenog prava u zemljišnu knjigu podnesen

sudu nakon što su nastupile pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka nad osobom od koje se stječe određeno pravo te kada su materijalne pretpostavke za upis tog prava nastupile prije nastupa pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka.

11. Stoga odgovor na predmetno pravno pitanje je sljedeći: 'Unatoč propisanom isključenju stjecanja prava nad dijelovima imovine koja ulazi u stečajnu masu nakon otvaranja stečajnog postupka po čl. 171. st. 1. SZ, odredba čl. 169. st. 9. SZ omogućuje stjecanje odnosno uknjižbu vlasničkih prava na nekretnini koja je uknjižena kao vlasništvo stečajnog dužnika odnosno njegovog prednika i to temeljem pravnih poslova koji su sklopljeni prije otvaranja stečajnog postupka.'

III. PRIGOVORI PODNOSITELJICE

5. Podnositeljica u ustavnoj tužbi u bitnom prigovara:

"Tumačenje odredbe čl. 169. st. 9. SZ koje je VSRH primijenio u pobijanom rješenju ... rezultiralo je nezakonitim oduzimanjem vlasništva (imovine) podnositelja ustavne tužbe ...

(...)

Revizijski sud u pobijanom rješenju uopće nije spomenuo ... pravni stav iz presude Revt-139/2015 od 10.07.2019. ... neovisno što se tamo radi o parničnom a ovdje zemljišnoknjižnom postupku ...

(...)

... odstupanje od pravnih stavova ... kakvo se dogodilo u konkretnom slučaju, ... narušava načelo pravne sigurnosti ..."

Podnositeljica predlaže ukidanje osporenog rješenja i vraćanje predmeta Vrhovnom sudu za "još jednu priliku donošenja ispravne, ustavne i zakonite odluke".

IV. OCJENA USTAVNOG SUDA

6. Polazeći od navoda iz ustavne tužbe Ustavni sud je prigovore podnositeljice razmotrio s aspekta povrede prava na pravično suđenje zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava, te s aspekta eventualne povrede prava vlasništva zajamčenog člankom 48. stavkom 1. Ustava.

Mjerodavni članci Ustava glase:

"Članak 29.

Svatko ima pravo da ... sud pravično ... odluči o njegovim pravima i obvezama (...)"

"Članak 48.

Jamči se pravo vlasništva."

A. PRAVO NA PRAVIČNO SUĐENJE

7. Pravo na pravično suđenje, zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava, skup je postupovnih jamstava kojima se osigurava postupovna pravičnost postupka. Ustavni sud ponavlja da nije njegova zadaća preuzeti ulogu sudova te utvrđivati činjenice i tumačiti pravo u konkretnim sudskim predmetima, već je to prvenstveno zadaća redovnih sudova. Zadaća Ustavnog suda pri ocjeni prigovora koji potpadaju pod članak 29. Ustava, jest razmotriti čitav postupak kao jedinstvenu cjelinu i ispitati

jesu li učinci interpretacije sudova suglasni s Ustavom s aspekta zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Kada je riječ o pravu na obrazloženu sudsku odluku, članak 29. stavak 1. Ustava obvezuje sudove da obrazlože svoje odluke, međutim, Ustavni sud ponavlja da se to pravo ne može tumačiti tako da zahtijeva detaljan odgovor na svaku tvrdnju stranke u postupku, već to ovisi o okolnostima svakog pojedinog slučaja. Žalbeni sud može se odbijajući žalbu u načelu i pozvati na razloge koje je izložio nižestupanjski sud (usporedi s, primjerice, odlukama Ustavnog suda broj: U-III-2886/2018 od 11. rujna 2019., t. 6.1. i U-III-3538/2017 od 18. travnja 2019., t. 5., www.usud.hr; i predmetom Europskog suda za ljudska prava *García Ruiz protiv Španjolske* [Vv], br. 30544/96, § 26., presuda od 21. siječnja 1999.).

7.1. U konkretnom slučaju, u pogledu prigovora podnositeljice koji se tiču pogrešne i nepravilne primjene materijalnog prava, te kojima ističe da je osporeno rješenje nedostatno obrazloženo, Ustavni sud primjećuje da se Vrhovni sud, odlučujući u povodu revizije podnositeljice izjavljene po dopuštenju protiv drugostupanjskog rješenja, u osporenom rješenju očitovao o svim u reviziji istaknutim navodima vezanima uz postavljeno (dopušteno) pravno pitanje.

U obrazloženju osporenog rješenja (v. t. 4.1. obrazloženja ove odluke) Vrhovni sud naveo je i sve odlučne činjenice zbog kojih je utvrđenje drugostupanjskog suda o dopustivosti zatraženog zemljišnoknjižnog upisa ocijenio osnovanim. To stoga što je, kao i drugostupanjski sud, Vrhovni sud utvrdio da su u konkretnom slučaju, vezano uz traženi zemljišnoknjižni upis prava vlasništva predlagateljice na prijepornim nekretninama (u vrijeme otvaranja stečajnog postupka upisane kao vlasništvo podnositeljice) bile ispunjene pretpostavke propisane odredbom članka 169. stavka 9. Stečajnog zakona.

S tim u vezi Vrhovni sud u obrazloženju osporenog rješenja naveo je dostatne pravno relevantne razloge, vezane uz okolnosti konkretnog slučaja, a koji ne upućuju na to da bi ti razlozi bili arbitrarni ili nerazumni. Izraženo pravno shvaćanje Vrhovnog suda zasniva se na ustavnopravno prihvatljivom tumačenju i primjeni mjerodavnog materijalnog prava, te nema nikakvih naznaka da bi u tom smislu osporeno rješenje bilo arbitrarno ili očito nepravilno.

7.2. Vezano za prigovore podnositeljice da u donošenju osporenog rješenja Vrhovni sud "uopće nije spomenuo ... pravni stav iz presude Revt-139/2015 od 10.07.2019.", Ustavni sud ponavlja svoje načelno stajalište o tome da neujednačena sudska praksa može dovesti do povrede prava na pravično suđenje ako akti redovnih sudova u pravnoj stvari koja je predmet ustavne tužbe odudaraju od stabilne, ustaljene i dosljedne prakse sudova u istovrsnim predmetima.

U konkretnom slučaju, međutim, ocjena je Ustavnog suda da presuda Vrhovnog suda na koju se podnositeljica poziva nije donesena u činjenično i pravno usporedivoj pravnoj situaciji, što uostalom i sama podnositeljica navodi u ustavnoj tužbi. Presudu Vrhovnog suda broj: Revt 139/2015 od 10. srpnja 2019. podnositeljica je priložila uz ustavnu tužbu, te je uvidom u istu Ustavni sud utvrdio da se ne radi o usporedivim prijeporima.

U postupku broj: Revt 139/2015 prijemor je bio utvrđenje prava vlasništva i predaja u posjed dijela stečajne mase tuženika (tužba izlučnog vjerovnika), dok je u konkretnom slučaju u postupku u kojem je doneseno osporeno rješenje Vrhovni sud razmatrao tumačenje i primjenu mjerodavnog zakona vezano uz dopuštenost zemljišnoknjižnog upisa već stečenog prava vlasništva nekretnine koja se nalazila u posjedu predlagateljice na temelju pravnog posla (Ugovora o kupoprodaji) čiji učinici i pretpostavke za upis su nastupili i bili ostvareni prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka nad podnositeljicom.

Slijedom navedenog, a sagledavajući okolnosti konkretnog slučaja kao jedinstvenu cjelinu, Ustavni sud utvrđuje da je postupak koji je prethodio ustavnosudskom postupku vođen na način koji za podnositeljicu nije rezultirao povredom prava na pravično suđenje.

B. PRAVO VLASNIŠTVA

8. U slučaju zadiranja u vlasništvo od strane drugih fizičkih ili pravnih osoba radi se, u pravilu, o imovinskim sporovima privatnog prava. Ustavni sud ispituje i takvu odluku sudbene i druge vlasti, ali samo kad ocijeni da je osporena odluka, prosuđujući je kroz zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda zajamčenih Ustavom, utemeljena na neprihvatljivom pravnom stajalištu ili je toliko pogrešna i bez razboritog pravnog obrazloženja da ju je moguće ocijeniti samovoljnom i/ili arbitrarnom.

Postupajući po ustavnoj tužbi podnositeljice Ustavni sud nije utvrdio postojanje takvih okolnosti.

9. Slijedom svega navedenoga, na temelju članaka 73. i 75. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 99/99., 29/92. i 49/02. - pročišćeni tekst) odlučeno je kao u izreci.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
dr. sc. Branko Brkić, v. r.

Dostava (U-III-118/2024):

1. Zrinko Zrilić, odvjetnik
- za podnositelja
Knezova Šubića Bribirskih 12, 23000 Zadar
2. Općinski sud u Zadru
Zemljišnoknjižni odjel
Ulica dr. Franje Tuđmana 35, 23000 Zadar
- uz povrat spisa broj: Z-2420/2020
3. Centar za evidenciju i dokumentaciju Suda
4. Spis

Suglasnost ovog otpravka s izvornikom ovjerava
Pomoćnica glavnog tajnika Ustavnog suda
za ustavnosudsko poslovanje

Vladimir Vodačević
Vladimira Vodačević

